

REFERAT §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune d. 09-09-2025

Mødedato Tirsdag d. 09. september 2025 kl. 16:00

Mødested Kulholmsvej 18930 Randers

Mødedeltagere Daniel Madié, Karen Lagoni, Anker Boje, Anders Henrik
Jensen, Frida Valbjørn Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status på arbejdet med Flodbyen i indeværende byrådsperiode.....	4
Opdatering af klimaplan.....	7
Klimapris 2025.....	9
Gensidig orientering.....	11
Kommende punkter.....	12

Punkt 37: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-39-25

Beslutning

Godkendt.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 38: Status på arbejdet med Flodbyen i indeværende byrådsperiode

00.01.00-P35-38-25

Resumé

Som led i status på de større sager udvalget har været igennem i valgperioden præsenteres udvalget for status på Flodbyprojekterne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog d. 7. september 2020 udviklingsplanen for ”Flodbyen Randers - Byen til vandet”. Udviklingsplanen sætter rammen for udvikling af cirka 59 ha areal omkring den eksisterende havn og Gudenåen/Randers fjord over de næste årtier.

Byrådet besluttede d. 31. januar 2022 at etablere et arealudviklingsselskab sammen med AP Ejendomme (datterselskab til AP Pension) for etape 1 og etape 2 af Flodbyen Randers. Selskabet har til opgave at realisere udviklingsplanen i overensstemmelse med de af byrådet vedtagne kvalitetskrav.

Arealudviklingsselskabet ”Flodbyen Randers P/S” har siden stiftelsen arbejdet med realiseringen af udviklingsplanens første etape. Selskabet udvikler og sælger byggeretter til investorer og har derudover til opgave at realisere en række anlægsprojekter i henhold til udviklingsplanen, herunder bl.a. deltanatur mod Gudenåen på Brotoften, byforbindelsen langs busterminalen og byrum i kombination med Flodlejet på Bolværksgrunden. Disse anlæg gives efter etableringen tilbage til kommunen, som skal sikre den efterfølgende drift og den offentlige adgang til og langs vandet.

Nedenfor gives en kort status på arbejdet med Flodbyen i indeværende byrådsperiode, dels i relation til bæredygtighedsudvalget, dels i en bredere kontekst.

Sager behandlet af bæredygtighedsudvalget i indeværende byrådsperiode:

- 3. maj 2022: Introduktion til byudviklingsprojektet Flodbyen Randers
 - Oplæg og introduktion til projektet
- 7. februar 2023: Lokalplan for Brotoften
 - Drøftelse af bæredygtighedselementerne i det ansøgte projekt på Brotoften i forbindelse med byrådets igangsætning af lokalplanlægning
 - Udtalelse om projektet på Brotoften
- 7. februar 2023: Flodbyen P/S – oplæg om DGNB-proces
 - Flodbyen Randers P/S deltog i mødet og præsenterede arealudviklingsselskabets strategi for arbejdet med bæredygtighed og DGNB-certificering af byområdet Brotoften
- 6. februar 2024: Orientering om Klimabroforbindelsen
 - Orientering om tekniske undersøgelser af Klimabroen
 - Udtalelse om klima, bæredygtighed og biodiversitet i projektet
- 4. juni og 13. august 2024: Igangsætning af nyt plangrundlag for ny bebyggelse ved Randers Busterminal
 - Drøftelse af klimaelementerne i de ansøgte projekter (Bryggen og Trangstræde)
 - Udtalelse om klima og bæredygtighed i projekterne.

Generelle milepæle/beslutninger nået i indeværende byrådsperiode

2022

- Udbud om valg af partner til arealudviklingsselskab er gennemført
- Arealudviklingsselskab for etape 1 og 2 er etableret af Randers Kommune og AP Ejendomme
- Første delområde (Brotoften) er indskudt i selskabet og AP Ejendomme har indskudt penge i selskabet
- Ombygning og flytning af krydset Havnegade/Kulholmsvej/Busterminalen er gennemført
- Forundersøgelsen for Flodlejet er vedtaget, og Realdania har bevilget 35 mio. kr. til realisering af projektet
- Lokalplanen for Justesens Plæne er vedtaget
- Arealudviklingsselskabets første lokalplan (Brotoften) er igangsat af erhvervs- og planudvalget
- Byrådet har truffet en principbeslutning om finansiering af offentlige p-pladser i et p-hus på Brotoften
- Der er etableret midlertidigt byrum i Trangstræde og midlertidige erstatningsparkeringspladser på Bolværksgrunden
- Miljø- og teknikudvalget og erhvervs- og planudvalget har behandlet forslag til ombygning af krydset Århusvej/Grenåvej/Randersbro

2023

- Delområderne Bolværksgrunden og arealerne ved Busterminalen er indskudt i selskabet og AP Ejendomme har indskudt penge i selskabet. Hele etape 1 er dermed indskudt i selskabet.
- Anlægsprojekt for Justesens Plæne (Randers Kommune) er igangsat og forventes afsluttet i 2024.
- Byrådet tog den 25. september 2023 efter undersøgelser i markedet for hoteloperatører orientering om, at byggefeltet ved det nuværende mindeanker ("Ankerpladsen") forsøges solgt til boliger i stedet for hotel, til efterretning.
- Byrådet har den 27. marts 2023 vedtaget anlægsbevilling og afsat rådighedsbeløb til ombygning af krydset Århusvej/Grenåvej/Randersbro, som forventes gennemført i 2024.
- AP Ejendomme har købt Pakhuset, Kulholmsvej 4 pr. 1. januar 2026 med henblik på at bevare bygningen som en del af den kommende bydel på Bolværksgrunden. Byrådet har den 30. oktober 2023 besluttet, at aftalen mellem AP Ejendomme, Flodbyen Randers P/S og Randers Kommune erstatter den tidligere aftale om Pakhusets fremtid.
- Flodbyen Randers P/S har solgt en række byggefeltet i etape 1. Aftalerne er betinget af, at der efterfølgende opnås lokalplan(er) for de pågældende arealer.
- Flodbyen Randers P/S har nedsat et kvalitetsråd med deltagelse af eksterne kompetencer inden for bygnings- og landskabsarkitektur, bæredygtighed m.v. Rådet skal rådgive arealudviklingsselskabets ledelse og bestyrelse med henblik på at sikre god kvalitet i byudviklingen (bygninger, landskab og byrum).

2024

- Anlægsprojektet for Justesens Plæne (Randers Kommune) er gennemført i 2024.
- Ombygning af krydset Århusvej/Grenåvej/Randersbro (Randers Kommune) er gennemført i 2024.
- Byrådet har igangsat arbejdet med lokalplaner for "Bryggen" (den tidligere "Shell-grund") og "Trangstræde" (vest for busterminalen) (17. juni 2024).
- Byrådet har vedtaget sag om forudsætninger for p-hus på Brotoften (konstruktion af p-huset samt dobbeltudnyttelse af p-pladser i området) (26. august 2024).
- Byrådet har vedtaget at købe de to DLG-bygninger Kongensgade 6 og Kongensgade 8 for at undersøge, om den ene eller begge bygninger skal bevares. Målet er at beslutte dette, inden arealerne på Nordhavnen skal indskydes i arealudviklingsselskabet i 2028 (etape 2) (21. maj 2024).
- Arealudviklingsselskabet har den 5. november 2024 afholdt informationsmøde i Arena Randers om status på Flodbyen og Kvalitetsrådets arbejde.

2025

- Team Lytt har vundet konkurrencen om koncept for Flodlejet afholdt af Randers Kommune og Realdania (februar 2025). Herefter udarbejder Randers Kommune et mere detaljeret projektforslag (dispositionsforslag) i samarbejde med den valgte totalrådgiver.
- Randers Kommune og arealudviklingsselskabet har den 3. juni 2025 afholdt informationsmøde i Ridehuset om klimatilpasning og Flodbyen.
- Lokalplanen for byggeriet Bryggen (tidl. "Shell-grunden") blev vedtaget af byrådet (25. august 2025).

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 39: Opdatering af klimaplan

01.30.00-P15-1-24

Resumé

Udviklingen af den opdaterede klimaplan er gået ind i den sidste fase. Udvalget inddrages gennem en workshop om mål og retning for centrale temaer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at udvalget afgiver bemærkninger til den opdaterede klimaplan.

Beslutning

Drøftet.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Klimaplanen for Randers Kommune er i den afsluttende fase af opdateringen. Med opdateringen introduceres nye temaer af væsentlig betydning for den fremtidige klimaindsats – både internt i kommunen og i det samlede geografiske område. Flere eksisterende mål fastholdes, enkelte justeres, og nye mål tilføjes.

Arbejdet har været bredt forankret gennem inddragelse af byråd, borgere, foreninger og erhvervsliv i dialogmøder samt interne workshops med medarbejdere og ledere på tværs af forvaltningerne. Nye certificeringskrav og input fra processen peger på behov for mere viden, styrket kommunikation, flere samarbejder samt øget fokus på de centrale områder: bil, bøj og bolig.

Bæredygtighedsudvalget har desuden været inddraget løbende og har bl.a. bidraget til, at forbrugsudledninger nu indgår som et selvstændigt tema.

Temaer

På udvalgsrådet afholdes en kort workshop, hvor udvalget får mulighed for at give sidste input til retning og mål for tre centrale temaer i den kommende klimaplan:

Skovrejsning

Skov binder CO₂ og styrker samtidig biodiversitet og rekreative muligheder. Indsatsens omfang har væsentlig betydning for klimaregnskabet. Drøftelsen vil fokusere på, hvordan mål, midler og samarbejder kan sammensættes mest hensigtsmæssigt.

Forbrugsudledninger – bil, bøj og bolig

Bil: Transport står fortsat for en stor del af udledningerne, og bilejerskabet er stigende. En grøn omstilling kræver nye transportvaner og attraktive alternativer til privatbilisme.

Bøj: Fødevarer udgør en væsentlig del af CO₂-aftrykket. Indsatsen handler om at reducere klimaaftrykket i indkøbskurven og styrke samarbejder om et mere bæredygtigt og lokalt fødevarer-system.

Bolig: Byggeri og boliger har et markant klimaaftryk. Fokus er på mere bæredygtig byudvikling og energiforbedringer af eksisterende boligmasse.

Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi handler om at forlænge ressourcers levetid gennem genbrug, reparation og genanvendelse. Indsatsen skal reducere klimaaftrykket, mindske affaldsmængder og skabe forretningsmuligheder og nye samarbejder mellem borgere, virksomheder og kommunen.

Drøftelsen vil samlet set omhandle, hvordan Randers Kommune bedst kan påvirke udviklingen gennem egne valg, samarbejder og partnerskaber.

Workshoppen gennemføres af klimaprogramleder Maria Hulvej. Formålet er, at udvalget drøfter konsekvenserne af de nye temaer og bidrager med visioner, mål og virkemidler, der kan styrke klimaplanens samlede retning.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 40: Klimapris 2025

00.01.00-P20-6-23

Resumé

Klimaprisen til foreninger og fællesskaber uddeles til en forening eller et fællesskab, der har gjort en særlig indsats for klimaet. Der er i prisens kriterier særligt fokus på initiativer, der er med til at udbrede og styrke den bæredygtige dannelse i samfundet. På mødet udpeger udvalget en vinder for 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget

1. at udvalget udpeger vinderen af Klimaprisen for 2025.

Beslutning

Fødekæden blev valgt som vinder.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Som led i Randers Kommunes Klimaplan har bæredygtighedsudvalget taget initiativ til en Klimapris til foreninger og lokale fællesskaber. Klimaprisen for foreninger og fællesskaber har til formål at give anerkendelse til en forening eller et fællesskab, der har gjort en særlig indsats for at bidrage til den grønne omstilling. Prisen har særligt fokus på arbejde der er med til at udbrede viden om klimavenlige adfærd til styrkelse af den bæredygtige dannelse i samfundet. Uddelingen af en klimapris kan være med til at skabe fokus om det vigtige, der foregår klima i Randers Kommunes civilsamfund. Gennem dette fokus kan der sættes en grøn dagsorden i samfundet og gode idéer og initiativer kan spredes.

Kriterier for uddeling af prisen

Det opdaterede administrationsgrundlag blev godkendt på bæredygtighedsudvalgets møde d. 14. januar 2025.

"Foreningen eller fællesskabet skal have lavet et eller flere initiativer, der direkte eller indirekte bidrager til Randers Kommunes klimaplan. Klimainitiativet skal være et, der er værd at fremhæve som inspiration for andre.

Der er en fordel, hvis foreningen eller fællesskabet gennem sit arbejde har været med til at sprede viden og dannelse om klimavenlig adfærd og har engageret borgere og lokalsamfund i dette arbejde."

De nominerede

Der er modtaget 7 nomineringer. Forvaltningen har gennemgået nomineringerne og vurderet, at alle nomineringer overholder kriterierne for modtagelse af prisen. De skriftlige nomineringer vedlagt enkeltvis som bilag på sagen. Forvaltningen har desuden udarbejdet en oversigtstabel, hvor stikord fra nomineringer er sat op.

På udvalgsmødet vil forvaltningen kort give et resume at hver enkelt nominering. Derefter udpeger udvalget en vinder.

Der vil blive afholdt et arrangement i forbindelse med uddelingen af prisen. Tidspunktet for arrangementet koordineres med den af bæredygtighedsudvalget udpegede vinder.

Økonomi

Vinderen modtager 10.000 kr. fra bæredygtighedsudvalgets budget.

Prismidlerne kan anvendes til udførelse af aktiviteter og initiativer, der herved varetager en lovlig kommunal interesse. Randers Kommune kan efter uddelingen indhente dokumentation for anvendelsen af midlerne.

Bilag

Nominering Venligboerne

Nominering Randers Jagt og Fiskeriforening

Nominering Det Grønne Værksted i Langå

Nominering Harridslev Rideklub

Nominering Fødekæden

Nominering Mejlby Rideklub

Nominering Mellerup Bådlaug

Tabel - nominerede til klimaprisen

Administrationsgrundlag for klimapris 2025

Punkt 41: Gensidig orientering

00.01.00-P35-39-25

Resumé

Udvalget drøfter sager til gensidig orientering.

Beslutning

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 42: Kommende punkter

00.01.00-P35-39-25

Resumé

Foreløbige kommende sager.

Beslutning

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Malloul Lindkvist deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

7. oktober 16:00-19:00

- Opfølgning og status på skoleområdet og dagtilbudsområdet
- Samlet evaluering af valgperioden.

2. december 16:00-19:00

- Julefrokost og afslutning